

Odluka kojom se smjenjuje Nikola Lovrinović sa položaja ministra prosvjete Kantona Središnja Bosna

Koristeći se ovlastima koje su visokom predstavniku date u članku V Aneksa 10. (Sporazum o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojem je Visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji glede tumačenja navedenog Sporazuma o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora; i posebice uzevši u obzir članak II 1. (d) istog Sporazuma prema kojem visoki predstavnik “pomaže, kada to ocijeni neophodnim, u rješavanju svih problema koji se pojave u svezi s provedbom civilnog dijela Mirovnog ugovora”;

Pozivajući se na stavak XI.2 Zaključaka Konferencije za provedbu mira održane u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine, u kojem je Vijeće za provedbu mira pozdravilo nakanu Visokog predstavnika da uporabi svoj konačni autoritet u zemlji u svezi s tumačenjem Sporazuma o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora, kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme sukladno gorenavedenom, “donošenjem obvezujućih odluka, kada to ocijeni neophodnim”, o određenim pitanjima, uključujući i (prema točki (c) stavka XI.2) “mjere kojima se osigurava provedba Mirovnog sporazuma na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta “koje mogu obuhvatati mjere protiv osoba na javnim dužnostima”;

Ustvrđujući daje u stavku X.4 Aneksa Deklaracije Vijeća za provedbu mira donesene u Madridu 16. prosinca 1998. godine konstatirano da Vijeće prihvata da se osobama kojima visoki predstavnik zabrani obnašanje javne dužnosti “može do daljnjeg

zabraniti i kandidiranje na izborima te obnašanje bilo koje izabrane ili imenovane javne dužnosti kao i dužnosti u okviru političkih stranaka do daljnjeg”;

Podsjećajući da je Upravni odbor Vijeća za provedbu mira (PIC), na sastanku održanome 12. lipnja 2003. godine, podržao obećanja tijela vlasti Bosne i Hercegovine da će pristupiti administrativnom ujedinjenju škola (“ujedinjenje”) i izrazio svoju jednoglasnu odluku da je samo postojanje dvije škole pod jednim krovom (“dvije škole pod jednim krovom”) antiteza načelima utvrđenim Strategijom reforme obrazovanja;

Ustvrdjujući da je praksa “dvije škole pod jednim krovom” jasno u suprotnosti i sa zahtjevom Vijeća Evrope postavljenim Bosni i Hercegovini za period nakon njenog ulaska u članstvo “održati i nastaviti reformu u oblasti obrazovanja i uklanjanja svih oblika segregacije i diskriminacije koji počivaju na narodnosnoj pripadnosti”;

Pozdravljajući najvažniji cilj Strategije reforme obrazovanja da se obrazovanje depolitizira te da se stvore uvjeti koji će osigurati jednak pristup modernom obrazovanju visoke kakvoće u cijeloj zemlji;

Potpuno svjestan činjenice da, u svrhu postizanja ovoga cilja, sva djeca moraju imati pristup kvalitetnom obrazovanju u integriranim, višekulturalnim školama u kojima nema političke, vjerske, kulturološke i druge pristranosti niti diskriminacije, a koje poštuju prava sve djece;

Podsjećajući nadalje da je Upravni odbor PIC-a, na pomenutom sastanku 12. lipnja 2003. godine, pozvao Federalnog ministra obrazovanja da osigura da se sve škole ujedine prije naredne školske godine;

Uvjeran da su od tada tijela vlasti u Bosni i Hercegovini morala priznati značaj ujedinjenja i obvezati se da se proaktivno angažiraju na provedbi mjera kojima bi se ostvarilo ujedinjenje;

Ohrabren što je u svezi s tim Kanton Središnja Bosna 10. prosinca 2004. godine donio *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju* ("Službene novine Kantona Središnja Bosna", br. 17/04, 30. prosinca 2004.) i *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju* ("Službene novine Kantona Središnja Bosna", br. 17/04, 30. prosinca 2004.), kojima su ujedinjeni zakonski i administrativni aspekti "dviije škole pod jednim krovom" ("relevantni zakoni");

Ustvrdjujući da je gospodin Lovrinović, kao ministar prosvjete Kantona Središnja Bosna, zadužen i isključivo odgovoran za provedbu relevantnih zakona;

Također ustvrđujući da, u svezi s tim, zadatak ministra Lovrinovića je čisto tehničke i izvršne prirode i ne zahtijeva opširno tumačenje niti vršenje diskrecionog prava;

Razočaran što je ministar Lovrinović izrazito zakazao u izvršavanju ovog jednostavnog, pa ipak ključnog aspekta svog mandata, usprkos tomu što se je nekoliko puta obvezao izraditi plan za provedbu relevantnih zakona;

Podsjećajući da, kada je relevantne zakone razmatrao Sabor Kantona Središnja Bosna, hrvatski su se izaslanici pozvali na svoje ustavno pravo da prijedlog zakona upute Vijeću za zaštitu vitalnog interesa u Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine ("Ustavni sud Federacije") koje je 3. studenog 2004. god. ustanovilo da se "osporavanim odredbama /relevantnih zakona/ nijedan konstitutivni narod ne dovodi u neravnopravan položaj niti dolazi do asimilacije i preglasovanja određenih naroda" ("presuda") ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 70/04);

Također podsjećajući da je gospodin Lovrinović donio "Stajalište o vjerodostojnome tumačenju" (br. 01-02-387/05-1 od 16. svibnja 2005. god) određenih odredaba relevantnih zakona ("Stajalište") kojim se grubo ignorira izričita formulacija odnosnih odredaba, kao i njihovo tumačenje koje je

dao Ustavni sud Federacije u svojoj presudi;

Zaključujući da ministrovo iskrivljavanje pravnih dimenzija relevantnih zakona nije ništa drugo no slabo prikrivena namjerna opstrukcija;

Uvjeren da ovo ponašanje ministra Lovrinovića ima za cilj zaustaviti napredak na ujedinjenju;

Uvjeren također da je ovaj pokušaj gospodina Lovrinovića da zbuni i opstruira samo najnovija epizoda u stalnoj i orkestriranoj kampanji u Kantonu Središnja Bosna protiv ujedinjenja, zbog čega je u posljednje dvije godine bilo potrebno da visoki predstavnik intervenira više puta;

Konstatirajući da je Nikola Lovrinović ministar prosvjete Kantona Središnja Bosna od ožujka 2003. godine;

Zaključujući da od tog vremena njegov otpor politici ujedinjenja – politici koja se provodi u svim ostalim kantonima, koju je utvrdio zakon kantonalne skupštine, potvrdio Ustavni sud Federacije i odobrila međunarodna zajednica – otkriva ministra kao aktivnu i stalnu prijetnju ne samo temeljnom stupcu mirovnog procesa, nego i budućnosti Bosne i Hercegovine u smislu njene integracije u europski okvir;

Imajući stalno na umu potrebu za uspostavljanjem pravilne ravnoteže između dobrobiti javnosti sa pravima pojedinca;

Iz ovdje iznesenih razloga, visoki predstavnik donosi sljedeću

ODLUKU

**kojom se smjenjuje Nikola Lovrinović sa položaja ministra
prosvjete
Kantona Središnja Bosna**

i zabranjuje mu se obnašanje svake službene, izborne ili imenovane javne dužnosti i kandidiranje na izborima, ukoliko

ili sve dotle dok ga visoki predstavnik naknadnom odlukom eventualno izričito ne ovlasti da iste obnaša ili se kandidira. Odmah mu prestaju sva prava na naknadu odnosno bilo koji vid kompenzacije svojstven periodu nakon smjenjivanja (osim ostvarenog prava na penziju) ili na sve privilegije ili status koji proizilaze iz njegovog položaja ministra.

Ova odluka stupa na snagu odmah i neće zahtijevati bilo kakve dodatne proceduralne mjere. Nikola Lovrinović mora odmah napustiti svoj ured i od datuma donošenja ove Odluke zabranjuje mu se ulazak u isti.

Ova odluka se objavljuje odmah u "Službenim novinama Kantona Središnja Bosna" i "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine".

Razlozi za smjenjivanje

Gospodin Lovrinović obnaša dužnost ministra prosvjete Kantona Središnja Bosna. Ova dužnost spada u red dužnosti kod kojih nositelj preuzima ministarsku odgovornost za provedbu zakona koje donosi Sabor Kantona i koji su naknadno predmet tumačenja Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine.

Upornim neprovođenjem relevantnih zakona, g. Lovrinović je propustio izvršiti svoju dužnost. Njegov propust je tim više upečatljiv što se javlja u kontekstu posebno osjetljive politike – obrazovanja – čija je reforma među suštinskim preduvjetima za osiguravanje održivog mira u Bosni i Hercegovini i za ostvarivanje težnji ove zemlje za integracijom u evropsku strukturu.

U svojem je nedavnom dopisu g. Lovrinović jasno istaknuo da, protivno svojoj prisegnutoj dužnosti kojom se obavezuje provoditi zakon i izvršavati politiku vlade, on inzistira, unatoč stalnim upozorenjima, na daljem neprovođenju zakona i nedvojbeno ukazao da smatra upute svoje stranke superiornim u

odnosu na zakonske uvjete svoje funkcije. Prigodom javnog zauzimanja ovog stajališta, g. Lovrinović je pokazao da se ne obazire na zakon i postupio je na način koji je nesuglasan s njegovim ministarskim dužnostima.

Čak i kad njegova postupanja ne bi bila rukovođena stranačkim interesima, izvršni dužnosnik koji daje prednost sopstvenom tumačenju zakona nad onim koje donose sudovi prijeti da ugrozi krucijalnu ravnotežu između izvršnog i pravosudnog ogranka vlasti, tako neophodnu za načelo vladavine prava koje predstavlja temeljni stubac provedbe mira u Bosni i Hercegovini.

Na temelju prethodno narečenog, g. Lovrinović je očividno propustio izvršavati svoju ministarsku dužnost i obnašati svoje izvršne funkcije na zakonit način na koji se to traži od nositelja takve dužnosti, posebice u oblasti od toliko velikog značaja kao što je ujedinjenje. Otvorenim podređivanjem interesa kantonalne vlade sopstvenim političkim interesima, g. Lovrinović je znatno naštetio dignitetu i neovisnosti svoje funkcije.

Načela pravilne uprave i ministarske odgovornosti, posebice u ovom slučaju, od suštinskog su značaja za proces provedbe mira i osiguravanje dosljednog ispunjenja međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine. Nažalost, ponašanjem g. Lovrinovića ova načela su ugrožena. Ona se mogu rehabilitirati isključivo njegovim neodložnim smjenjivanjem s dužnosti.

Sarajevo, 8. srpanj 2005

*Paddy Ashdown
Visoki predstavnik*